

7 Sproglig karakteristik

7.2. Sætningsbygning og marketingsdansk

Præsentation

Herunder præsenteres nogle eksempler på den særlige form for sprog, man undertiden kalder marketingsdansk.

Dette sprog kendetegnes af en sproglig enkelhed, der bl.a. kommer til udtryk ved en enkel sætningsbygning med meget korte sætninger og en enkel og ligefrem ordstilling, der let kan komme til at virke monoton og uspændende.

Sprogforskeren Kirsten Rask har karakteriseret denne form for sprog på følgende måde:

Mange skribenters syntaktiske sans er i årevis blevet understimuleret og erstattet af punktumfiksering. Ser uddannelsesinstitutioner, journalisthøjskoler og tekstforfatterkurser det som deres mål at uddanne deres studerende til producenter af læse-let tekster frem for til kyndige – for ikke at sige virtuose – forfattere og skribenter? Det er både uhøfligt og udtryk for manglende situations- og sprogforfølelse at tale ned til sin modtager.

Gode tekstforfattere behøver ikke tænke i listal for at skrive forståeligt, flydende og opløftende.

(Kirsten Rask: "Marketingsdansk", *Politiken*, 19.2.2008)

Tekster

Marketingsdansk finder man både i fakta- og fiktionstekster. Nedenstående tekster belyser på forskellig måde sammenhængen mellem sætningsbygning og sproglig stil:

1. Danmarks Medie og journalisthøjskoles hjemmeside
2. Marianne Harpelund-Jensen: af "Vandpytten", novelle i *Politiken* 29. 01. 2008.
3. Knud Hjortø: af romanen *Kraft* (1902)

Opgaver

1. Giv en sproglig-stilistisk analyse af tekst 1 og tekst 2 med særligt henblik på at afdekke de elementer i teksterne, der giver dem et præg af marketingsdansk.
2. Omskriv de to tekster, så de får en mere varieret sætningsbygning og dermed en mere varieret sproglig form.
3. Giv en sproglig-stilistisk analyse af tekst 3, idet du især skal være opmærksom på, hvilken betydning sætningsbygningen har for tekstens overordnede stil.

7 Sproglig karakteristik

Tekster

Tekst 1.

Danmarks Medie og Journalisthøjskoles hjemmeside

Danmarks Medie og Journalisthøjskole er en statsinstitution under Undervisningsministeriet med sit eget lovgrundlag. Højskolen ledes af en bestyrelse, der ansætter rektor. Rektor har den daglige ledelse af højskolen.

Grunduddannelserne reguleres blandt andet af studieordninger og undervisningsplaner, som besluttes i studienævnet.

”Center for Journalistik og Efteruddannelse” er en delvis selvstændig enhed på højskolen. Bestyrelsen ansætter en centerleder til at varetage den faglige ledelse af efteruddannelsesvirksomheden.

Bestyrelsen har nedsat et praktikudvalg og et optagelsesnævn til at styre højskolens arbejde med optagelsesprøverne og samarbejdet med praktikstederne.

Tekst 2.

Marianne Harplunde-Jensen: af Vandpytten

Jeg går forbi kirken og over parkeringspladsen om morgenen. Det er den hurtigste genvej. Gennem kirkegården og over parkeringspladsen. Det tager seks minutter. Så er jeg i skole. Det regner, og vinden river i min jakke. Jeg springer over og mellem vandpytterne, og selvom jeg har skoletasken fyldt med sindssygt tunge bøger, så springer jeg mig elegant og let vej mod den allerstørste og dybeste af alle vandpytterne. Vandpytternes konge. Så glider jeg. Pludselig hænger jeg i luften, tre-fire centimeter over den. Jeg har, på næsten mirakuløs vis, nået at sætte hænderne og tåspidserne i asfalten, og jeg hænger som midt i en armbøjning. Kanten af jakken hænger ned i det mudderede vand. Hænderne og tåspidserne er under vand. Der er øde på parkeringspladsen, og vandet i den enorme vandpyt er koldt. Jeg kan mærke sten, snasket mudder og blade mellem fingrene. Det føles som jord. Mørk, kold jord. Jeg kan se mit eget spejlbillede i det sorte under mig. Så bøjer jeg armene og lader mig langsomt synke ned i vandet. Jeg kan mærke, hvordan vandet trænger gennem jakken, trøjen og ned i underbukserne. Jeg får kuldegysninger. »Tiårig dreng fundet livløs i gigantisk vandpyt«.

Tekst 3.

Knud Hjortø: af Kraft

Der var en påfaldende forskel mellem disse to mænd: Den ene høj, med en rank og festlig skikkelse, skabt til at bære lang, sort frakke og med fine rynker over hele ansigtet, – ikke særlig mange i panden – med et selskabeligt smil og et forekommende udtryk i øjnene og med et tykt hvidt hår.

Men den anden var bred, havde korte ben, der ikke var lige, nedarvede furer og tidligt tilkomne rynker, hen over panden og omkring munden, og allerede en tyndt bevokset plet oppe i issen. Sådan så bondesønnen ud, der havde hutlet sig frem i studenter-

7 Sproglig karakteristik

årene med middagsmad et par gange om ugen, med mange privattimer og uden tid eller råd til at ha interesse for det, der lignede litteratur eller andre lettere nydelser, men udelukkende var henvist til den massive, videnskabelige kost, der ikke er særlig skikket til at gøre ens sind let eller ens optræden rask.